

गण्डकी प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम प्रतिष्ठान ऐन, २०७६

(मिति २०७७ साल कार्तिक मसान्तसम्म भएका संशोधनहरू समेत मिलाइएको)

प्रदेश सरकार

आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय

गण्डकी प्रदेश, पोखरा ।

गण्डकी प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम प्रतिष्ठान ऐन, २०७६

प्रमाणीकरण र प्रकाशन मिति

२०७७।०३।०९

२०७७ सालको ऐन नं ०९

गण्डकी प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम प्रतिष्ठानको स्थापना र सञ्चालन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: गण्डकी प्रदेशमा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको स्तर निर्धारण र प्रमाणीकरण गर्ने तथा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको व्यवस्था गरी बजार माग अनुरूपको मानव संसाधन विकास गर्न गण्डकी प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम प्रतिष्ठानको स्थापना तथा सञ्चालन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

गण्डकी प्रदेश सभाले यो ऐन बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यो ऐनको नाम "गण्डकी प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम प्रतिष्ठान ऐन, २०७६" रहेको छ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।
२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-
 - (क) “अध्यक्ष” भन्नाले सभाको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ।
 - (ख) “कर्मचारी” भन्नाले प्रतिष्ठानका कर्मचारी सम्झनु पर्छ।
 - (ग) “कार्यकारी निर्देशक” भन्नाले प्रतिष्ठानको कार्यकारी निर्देशक सम्झनु पर्छ।
 - (घ) “तोकिएको वा तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ।
 - (ङ) “प्रतिष्ठान” भन्नाले दफा ३ बमोजिम स्थापना भएको गण्डकी प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम प्रतिष्ठान सम्झनु पर्छ।
 - (च) “प्रशिक्षक” भन्नाले प्रतिष्ठानका प्रशिक्षक वा स्रोत व्यक्ति सम्झनु पर्छ।
 - (छ) “मन्त्रालय” भन्नाले गण्डकी प्रदेश सरकारको शिक्षा क्षेत्र हेर्ने मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।
 - (ज) “सचिव” भन्नाले मन्त्रालयको प्रदेश सचिव सम्झनु पर्छ।
 - (झ) “सभा” भन्नाले दफा ५ बमोजिमको प्रतिष्ठानको प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम सभा सम्झनु पर्छ।

प्रतिष्ठानको स्थापना तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

३. **प्रतिष्ठानको स्थापना :** (१) गण्डकी प्रदेशमा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको स्तर निर्धारण र प्रमाणीकरण गर्ने तथा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको व्यवस्था गरी बजार माग अनुरूपको मानव संसाधन विकास गर्ने उद्देश्यले गण्डकी प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम प्रतिष्ठानको स्थापना गरिएको छ।
 - (२) प्रतिष्ठान एक अविछिन्न उत्तराधिकारवाला स्वशासित र सङ्गठित संस्था हुनेछ।
 - (३) प्रतिष्ठानको आफ्नो छुट्टै छाप हुनेछ।
 - (४) प्रतिष्ठानले व्यक्ति सरह चल अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपभोग गर्न, बेचबिखन गर्न वा अन्य किसिमले बन्दोवस्त गर्न सक्नेछ।
 - (५) प्रतिष्ठानले व्यक्ति सरह नालिस उजूर गर्न र प्रतिष्ठान उपर पनि सोही नामबाट नालिस उजूर लाग्न सक्नेछ।
 - (६) प्रतिष्ठानले व्यक्ति सरह करार गर्न, करार बमोजिमको अधिकार प्रयोग गर्न तथा दायित्व निर्वाह गर्न सक्नेछ।
४. **प्रतिष्ठानको संरक्षक:** (१) गण्डकी प्रदेशको मुख्यमन्त्री प्रतिष्ठानको संरक्षक हुनेछ।
 - (२) संरक्षकले प्रतिष्ठानलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ।
५. **प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम सभाको गठन :** (१) प्रतिष्ठानको सर्वोच्च निकायको रूपमा एक प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम सभा रहनेछ।
 - (२) सभाको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ:-
 - (क) गण्डकी प्रदेश सरकारको शिक्षा क्षेत्र हेर्ने मन्त्री -अध्यक्ष
 - (ख) प्रदेश नीति तथा योजना आयोगको शिक्षा क्षेत्र हेर्ने सदस्य -सदस्य
 - (ग) गण्डकी प्रदेश सरकारका प्रमुख सचिव -सदस्य
 - (घ) प्रदेश सरकारको शिक्षा, आर्थिक मामिला, स्वास्थ्य, भौतिक पूर्वाधार, कृषि, वन, पर्यटन क्षेत्र हेर्ने मन्त्रालयका प्रदेश सचिवहरू -सदस्य
 - (ङ) इन्जिनियरिङ, स्वास्थ्य, कृषि, वन, पर्यटनसँग सम्बन्धित विषयमा कम्तीमा स्नातक उपाधि प्राप्त गरेका र सम्बन्धित क्षेत्रमा कम्तीमा सात वर्ष अनुभव हासिल गरेका व्यक्तिहरू मध्येबाट संरक्षकले मनोनीत गरेका कम्तीमा दुई जना महिला सहित पाँच जना -सदस्य
 - (च) प्रतिष्ठानको मुख्य कार्यालय रहेको स्थानीय तहको प्रमुख वा अध्यक्ष -सदस्य
 - (छ) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको क्षेत्रमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएका व्यक्तिहरू मध्येबाट मन्त्रालयले

- मनोनीत गरेका कम्तीमा एक जना महिला सहित तीन जना -सदस्य
- (ज) प्रादेशिक उद्योग वाणिज्य महासङ्घको अध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधि -सदस्य
- (झ) उद्योग, निर्माण, पर्यटन लगायतका सेवासँग सम्बन्धित व्यक्तिहरु मध्येबाट मन्त्रालयले मनोनीत गरेका कम्तीमा एक जना महिला सहित तीन जना -सदस्य
- (ञ) प्रतिष्ठानलाई राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरबाट प्राविधिक, भौतिक, आर्थिक लगायतका सहयोग उपलब्ध गराई प्रतिष्ठानको स्थापना, सञ्चालन र विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने नेपाली नागरिक वा गैरआवासीय नागरिक मध्येबाट संरक्षकले मनोनीत गरेका दुई जना -सदस्य
- (ट) कार्यकारी निर्देशक -सदस्य-सचिव

(३) मनोनीत सदस्यको कार्यकाल चार वर्षको हुनेछ र निज अर्को एक कार्यकालको लागि पुनः मनोनीत हुन सक्नेछ।

(४) उपदफा (२) को खण्ड (ड) देखि (झ) सम्मका सदस्यहरुले प्रदेश सरकारले तोके बमोजिमको बैठक भत्ता तथा अन्य सुविधा पाउनेछन्।

(५) अध्यक्षसहित बहुमत सदस्य उपस्थित भएमा सभाको बैठकको लागि गण पूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ।

तर, पहिलो पटकको बैठकमा गण पूरक सङ्ख्या नपुगी बैठक स्थगित भएमा त्यसपछि बस्ने बैठकको लागि अध्यक्षसहित एक तिहाई सदस्य उपस्थित भएमा सभाको बैठकको गण पूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ।

(६) सभाको बैठक सामान्यतया वर्षको एक पटक बस्नेछ।

(७) बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि सभा आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

६. **सभाको काम, कर्तव्य र अधिकार:** सभाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) प्रतिष्ठानको अल्पकालीन र दीर्घकालीन योजना स्वीकृत गर्ने।
- (ख) प्रतिष्ठानको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने।
- (ग) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम सम्बन्धी नीति तथा रणनीति स्वीकृत गर्ने।
- (घ) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम कार्यक्रमको मूल्याङ्कन गरी आवश्यक परिमार्जनका लागि कार्यकारी समितिलाई निर्देशन दिने।
- (ङ) प्रतिष्ठानको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन उपर छलफल गरी कार्यकारी समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिने।

- (च) सीपको वर्गीकरण, परीक्षण, प्रमाणीकरण तथा स्तर निर्धारण गर्ने र सीप प्रमाणीका (इन्भेन्ट्री) स्वीकृत गर्ने,
- (छ) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको पाठ्यक्रम स्वीकृत गर्ने,
- (ज) प्रतिष्ठानको आचारसंहिता निर्माण गरी परिपालना गर्ने गराउने ।
- (झ) प्रतिष्ठानको उद्देश्य प्राप्तिका लागि कार्यकारी समितिलाई आवश्यक मार्गदर्शन गर्ने ।

७. **कार्यकारी समिति** : (१) प्रतिष्ठानमा एक कार्यकारी समिति रहनेछ ।

(२) कार्यकारी समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) प्रदेश सरकारको शिक्षा क्षेत्र हेर्ने मन्त्री -अध्यक्ष
- (ख) प्रदेश नीति तथा योजना आयोगको शिक्षा क्षेत्र हेर्ने सदस्य -सदस्य
- (ग) मन्त्रालयको प्रदेश सचिव -सदस्य
- (घ) सभाका सदस्यहरू मध्येबाट संरक्षकले तोकेको एक जना -सदस्य
- (ङ) कार्यकारी निर्देशक -सदस्य सचिव

(३) उपदफा (२) को खण्ड (घ) बमोजिमको सदस्यले प्रदेश सरकारले तोके बमोजिमको बैठक भत्ता तथा अन्य सुविधा पाउनेछ ।

८. **कार्यकारी समितिको बैठक** : (१) कार्यकारी समितिको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, स्थान र समयमा बस्नेछ ।

(२) कार्यकारी समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ ।

(३) कार्यकारी समितिको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ ।

(४) कार्यकारी समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार अधिकृत कर्मचारी वा विषयविज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

(५) अध्यक्ष सहित बहुमत सदस्य उपस्थित भएमा कार्यकारी समितिको बैठकको लागि गण पूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ ।

(६) बैठकमा सर्वसम्मतिबाट निर्णय गरिनेछ र सर्वसम्मति हुन नसकेमा बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ ।

(७) कार्यकारी समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

९. **कार्यकारी समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार** : (१) कार्यकारी समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) प्रतिष्ठानको अल्पकालीन र दीर्घकालीन योजना तर्जुमा गरी स्वीकृतिका लागि सभा समक्ष पेश गर्ने ।
- (ख) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम सम्बन्धी नीति, रणनीति तथा योजना तर्जुमा गरी सभा समक्ष पेश गर्ने,
- (ग) वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी सभा समक्ष पेश गर्ने,
- (घ) सीपको वर्गीकरण, परीक्षण, प्रमाणीकरण तथा स्तर निर्धारण गर्ने र सीप प्रमाणीका (इन्भेन्ट्री) तयार गरी स्वीकृतिका लागि सभा समक्ष पेश गर्ने,

- (ड) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम सम्बन्धी व्यावसायिक कार्ययोजना स्वीकृत गर्ने,
- (च) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको क्षेत्र र स्तर निर्धारण तथा प्रमाणीकरण गर्ने,
- (छ) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम सञ्चालन गर्ने संस्था तथा निकायको लागि मापदण्ड तोक्ने,
- (ज) स्वदेशी वा विदेशी, सरकारी वा गैरसरकारी संस्था वा व्यक्तिसँग समझदारी गरी आर्थिक, भौतिक तथा प्राविधिक सहयोग प्राप्त गर्ने र शैक्षिक कार्यक्रमको आदान प्रदान गर्ने,
- (झ) आङ्गिक, सामुदायिक, निजी र गैरसरकारी क्षेत्रमा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम प्रदायक संस्थाको लागि आवश्यक मापदण्ड तयार गर्ने, प्रदेशको आवश्यकता बमोजिम आशयपत्रको आव्हान, मूल्याङ्कन तथा स्वीकृत गर्ने,
- (ञ) मापदण्ड पूरा गरेका संस्थालाई तोकिए बमोजिम सम्बन्धन प्रदान गर्ने,
- (ट) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको परीक्षा सञ्चालन र नतिजा प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि स्वीकृत गर्ने,
- (ठ) बहु-प्राविधिक (पोलिटेक्निक) आङ्गिक शैक्षिक संस्था स्थापना एवम् सञ्चालन गर्ने गराउने,
- (ड) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको पाठ्यक्रम तयार गरी सभामा स्वीकृतिका लागि पेश गर्ने,
- (ढ) एप्रेन्टिससिप तालिम सम्बन्धी आवश्यक व्यवस्था गर्ने,
- (ण) आधुनिक शिक्षण प्रणाली र प्रयोगात्मक अभ्यास मार्फत समय सापेक्ष र बजार माग अनुरूप सीपयुक्त जनशक्ति तयार गर्ने,
- (त) प्रतिष्ठानले सञ्चालन गरेका र सम्बन्धन प्रदान गरेका शैक्षिक संस्थाबाट तोकिएको शिक्षा हासिल गर्ने विद्यार्थी, प्रशिक्षार्थी वा अनुसन्धानकर्तालाई तोकिए बमोजिमको लब्धाङ्क तथा प्रमाणपत्र दिने र विशिष्ट व्यक्तिलाई मानार्थ उपाधि प्रदान गर्ने,
- (थ) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्का प्रदेशभिन्नका कार्यालय, शैक्षिक संस्था नेपाल सरकार वा अन्य निकायबाट हस्तान्तरण भई आएमा प्रतिष्ठानले सञ्चालन गर्ने,
- (द) छात्रवृत्ति, पदक र पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने,
- (ध) सभाका निर्णय तथा निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- (न) प्रतिष्ठानको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट, प्रगति प्रतिवेदन, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन र अन्य प्रतिवेदन स्वीकृति वा अनुमोदन वा जानकारीका लागि सभा समक्ष पेश गर्ने,
- (प) ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न तोकिए बमोजिमको अन्य काम गर्ने ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ज) बमोजिम वैदेशिक सहायता प्राप्त गर्दा वा समझदारी गर्दा प्रदेश सरकार मार्फत नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

१०. पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक सम्बन्धी व्यवस्था: (१) कार्यकारी समितिले पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक तयार गर्न कार्यकारी निर्देशकको संयोजकत्वमा तोकिए बमोजिम विज्ञ सम्मिलित एक उपसमिति गठन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको उपसमितिले प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको क्षेत्रमा सञ्चालित शैक्षिक संस्था तथा निकायसँग समेत परामर्श गरी पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक तर्जुमा गरी कार्यकारी समिति समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको उपसमितिले पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक तयार गर्दा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको राष्ट्रिय प्रारूप समेतलाई आधार लिनु पर्नेछ ।

(४) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको पाठ्यक्रम प्रारूप प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-३

कार्यकारी निर्देशकको नियुक्ति, काम, कर्तव्य र अधिकार

११. कार्यकारी निर्देशक: (१) प्रतिष्ठानमा एक कार्यकारी निर्देशक रहनेछ ।

(२) कार्यकारी निर्देशक प्रतिष्ठानमा पूरा समय काम गर्ने प्रमुख प्रशासकीय पदाधिकारी हुनेछ र निजको पारिश्रमिक र अन्य सुविधा प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(३) कार्यकारी निर्देशकको पदावधि चार वर्षको हुनेछ र निजको कार्य सम्पादन सन्तोषजनक भएमा प्रदेश सरकारले निजलाई अर्को एक कार्यकालका लागि पुनः नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

(४) मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थाबाट विज्ञान, व्यवस्थापन, इन्जिनियरिङ, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटनसँग सम्बन्धित विषयमा कम्तीमा स्नातकोत्तर उपाधि प्राप्त गरेको र सम्बन्धित क्षेत्रको व्यवस्थापकीय तहमा कम्तीमा सात वर्षको अनुभव हासिल गरेको व्यक्ति कार्यकारी निर्देशकमा नियुक्त हुन योग्य हुनेछ ।

(५) कार्यकारी निर्देशकको नियुक्तिको लागि मन्त्रालयले प्रदेश नीति तथा योजना आयोगको उपाध्यक्षको अध्यक्षतामा प्रदेश लोक सेवा आयोगको सदस्य र मन्त्रालयको प्रदेश सचिव सम्मिलित एक सिफारिस समिति गठन गर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिमको समितिले आफ्नो कार्यविधि आफैं निर्धारण गरी प्रतिस्पर्धाको आधारमा सम्भव भएसम्म तीन जना व्यक्तिहरूको नाम वर्णानुक्रम अनुसार कार्यकारी निर्देशक नियुक्तिका लागि प्रदेश सरकार समक्ष सिफारिस गर्नेछ ।

(७) उपदफा (६) बमोजिम सिफारिस भएका व्यक्तिहरू मध्येबाट प्रदेश सरकारले कार्यकारी निर्देशक नियुक्त गर्नेछ ।

(८) यस दफा बमोजिम कार्यकारी निर्देशक नियुक्त नभएसम्मका लागि प्रदेश सरकारले तोकेको कम्तीमा अधिकृतस्तर नवौं तहको कर्मचारीले कार्यकारी निर्देशकको रूपमा काम गर्नेछ ।

१२. कार्य सम्पादन सम्झौता: (१) कार्यकारी निर्देशकले छनौट गर्दाको बखत पेश गरेको सूचक सहितको व्यावसायिक कार्य योजना बमोजिमको वार्षिक कार्य सम्पादन सम्झौता मन्त्रालयको प्रदेश सचिवसँग गर्नु पर्नेछ।

(२) मन्त्रालयले उपदफा (१) मा उल्लिखित सम्झौता अन्तर्गत कार्यकारी निर्देशकको कार्य सम्पादनको अर्धवार्षिक / वार्षिक मूल्याङ्कन गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) मा उल्लिखित कार्य सम्पादन सम्झौता बमोजिम विशेष परिस्थितिमा बाहेक कार्यकारी निर्देशकको कार्य प्रगति ७० प्रतिशत भन्दा कम भएमा निजको कार्य सम्पादनस्तर सन्तोषजनक नभएको मानिनेछ।

१३. कार्यकारी निर्देशकको पद रिक्त हुने अवस्था: (१) देहायको अवस्थामा कार्यकारी निर्देशकको पद रिक्त हुनेछ:-

- (क) निजले आफ्नो पदबाट अध्यक्ष समक्ष राजिनामा दिएमा,
- (ख) निजको मृत्यु भएमा,
- (ग) निजको पदावधि पूरा भएमा,
- (घ) निज शारीरिक वा मानसिक रूपमा अशक्त भई कार्यसम्पादन गर्न असमर्थ रहेको भनी विज्ञ सम्मिलित तोकिए बमोजिमको समितिको सिफारिसमा प्रदेश सरकारले पदमुक्त गरेमा,
- (ङ) निजको कार्यसम्पादन स्तर सन्तोषजनक नभई प्रदेश सरकारले हटाएमा,
- (च) निजले विदेशी राष्ट्रको स्थायी आवासीय अनुमतिपत्र लिन निवेदन दिएमा,
- (छ) निजले भ्रष्टाचार, जबरजस्ती करणी, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार, लागु औषध बिक्री वितरण वा ओसारपसार, सम्पत्ति शुद्धिकरण, राहदानी दुरुपयोग, अपहरण वा नैतिक-पतन देखिने अन्य फौजदारी कसूरमा अदालतबाट सजाय पाएमा,
- (ज) निजको उमेर पैसट्टी वर्ष पूरा भएमा।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ङ) बमोजिम प्रदेश सरकारले कार्यकारी निर्देशकलाई पदबाट हटाउनु अघि तोकिए बमोजिम सफाईको मनासिब मौका दिनु पर्नेछ।

१४. कार्यकारी निर्देशकको काम, कर्तव्य, अधिकार, उत्तरदायित्व र जबाफदेहीता: (१) कार्यकारी निर्देशकको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) प्रतिष्ठानको दैनिक प्रशासन सञ्चालन गर्ने,
- (ख) प्रतिष्ठानको कोष तथा चल अचल सम्पत्तिको सञ्चालन, संरक्षण र रेखदेख गर्ने,
- (ग) प्रतिष्ठानको वार्षिक कार्यक्रम, बजेट, नीति, रणनीति र योजना तर्जुमा गरी कार्यकारी समिति समक्ष पेश गर्ने,
- (घ) सभा र कार्यकारी समितिको निर्णय र निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने,
- (ङ) आधारभूत तथा मध्यम स्तरीय प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्न प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- (च) प्रदेशस्तरको प्राविधिक तथा व्यावसायिक जनशक्तिको माग र आपूर्तिको विश्लेषण गरी पहिचान गर्ने,

- (छ) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको क्षेत्रमा शिक्षण, प्रशिक्षण तथा अनुसन्धान गर्ने गराउने,
 - (ज) तोकिएको मापदण्ड बमोजिम प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम सञ्चालन गर्ने संस्था तथा निकायको नियमन गर्ने,
 - (झ) विभिन्न तालिम सम्बन्धी कार्यक्रमहरू बीच समन्वय कायम गर्ने, गराउने,
 - (ञ) प्राविधिक प्रशिक्षक सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने गराउने,
 - (ट) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको परीक्षा सञ्चालन र नतिजा प्रकाशन सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका सहितको कार्यविधि तयार गरी कार्यकारी समिति समक्ष पेश गर्ने,
 - (ठ) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको परीक्षा नियन्त्रकको कार्य गर्ने,
 - (ड) सभा र कार्यकारी समितिको सदस्य सचिव भई काम गर्ने।
- (२) कार्यकारी निर्देशकको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ।
- (३) कार्यकारी निर्देशक सभा र कार्यकारी समितिप्रति उत्तरदायी हुनेछ।
- (४) कार्यकारी निर्देशक संस्थागत मूल्य, मान्यता र सिद्धान्तको परिपालना र नतिजाप्रति प्रत्यक्ष जबाफदेही हुनु पर्नेछ।

परिच्छेद-४

कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था

१५. कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था: (१) प्रतिष्ठानको सङ्गठन संरचना र दरबन्दी प्रदेश सरकारले स्वीकृत गर्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम स्वीकृत स्थायी दरबन्दी प्रदेश लोक सेवा आयोगको सिफारिसमा पूर्ति गरिनेछ।
- (३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम पदपूर्ति नभएसम्म प्रदेश सरकारले कर्मचारी काजमा खटाउन सक्नेछ।
- (४) कर्मचारीको पारिश्रमिक, सुविधा र सेवाका अन्य शर्तहरू तोकिए बमोजिम हुनेछ।
- (५) प्रतिष्ठानले उपदफा (१) बमोजिमको सङ्गठन संरचना र दरबन्दी बमोजिमका प्रशिक्षक, दक्ष विज्ञ र अनुसन्धानकर्ता जस्ता आवश्यक पदमा सेवा करार/परामर्श सेवाको माध्यमबाट लिन सकिनेछ।
१६. अधिकार प्रत्यायोजन सम्बन्धी व्यवस्था: प्रतिष्ठानको कार्यकारी निर्देशकले आफूलाई प्राप्त अधिकारहरू मध्ये आवश्यकता अनुसार केही अधिकार मातहतका कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ।

परिच्छेद-५

प्रतिष्ठानको कोष, लेखा तथा लेखापरीक्षण

१७. प्रतिष्ठानको कोष: (१) प्रतिष्ठानको एउटा छुट्टै कोष रहनेछ।
- (२) प्रतिष्ठानको कोषमा देहायका रकमहरू रहनेछन्:-

- (क) सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट प्राप्त रकम,

- (ख) प्रतिष्ठानले ऋण तथा सापटी लिएको रकम,
- (ग) स्वदेश तथा विदेशबाट प्राप्त अनुदान तथा आर्थिक सहायता स्वरूप प्राप्त भएको भौतिक सामग्री वा नगद,
- (घ) तालिम तथा अन्य परामर्श सेवाबाट अर्जित रकम ।
- (ङ) विद्यार्थी/प्रशिक्षार्थीबाट लिईने शुल्क तथा अन्य कुनै श्रोतबाट प्राप्त रकम ।

- (३) प्रतिष्ठानले ऋण तथा सापटी लिँदा प्रदेश सरकारको स्वीकृति लिनुपर्नेछ ।
- (४) प्रतिष्ठानको कोषको रकम तोकिएको बैंकमा खाता खोली जम्मा गरिनेछ ।
- (५) प्रतिष्ठानको कोष र खाताको सञ्चालन तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- (६) प्रतिष्ठानको सबै खर्चहरू उपदफा (१) बमोजिमको कोषबाट व्यहोरिनेछ ।

१८. **प्रतिष्ठानको लेखा र लेखापरीक्षण:** (१) प्रतिष्ठानले आय-व्ययको लेखा प्रचलित कानून बमोजिम राख्नेछ ।

(२) प्रतिष्ठानको अन्तिम लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकबाट हुनेछ ।

परिच्छेद-६

विविध

१९. **सहकार्य र समन्वय:** (१) कार्यकारी समितिले प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको क्षेत्रमा स्वदेशी तथा विदेशी विश्वविद्यालय, अनुसन्धान केन्द्र तथा सङ्घ संस्थासँग सम्पर्क विस्तार गरी समन्वय र सहकार्य गर्न सक्नेछ ।

(२) कार्यकारी समितिले गण्डकी विश्वविद्यालय लगायतका अन्य विश्वविद्यालय वा शैक्षिक संस्थासँग तोकिए बमोजिम विद्यार्थी आदान प्रदान गर्न तथा समकक्षता निर्धारण गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

२०. **प्रमाणपत्रको मान्यता:** (१) प्रतिष्ठानबाट सञ्चालित र स्वीकृत वा सम्बन्धन प्राप्त संस्थाबाट तोकिएको पाठ्यक्रममा आधारित भई सञ्चालन गरिएको तालिमका कुनै शैक्षिक उपाधिको प्रमाणपत्रलाई प्रतिष्ठानले मान्यता दिनेछ ।

(२) प्रमाणपत्रको मान्यता सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२१. **सम्बन्धन सम्बन्धी व्यवस्था:** सम्बन्धन सम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२२. **सीप प्रमाणीकरण सम्बन्धी व्यवस्था:** सीप प्रमाणीकरण सम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२३. **उपसमिति गठन गर्न सक्ने:** सभा र कार्यकारी समितिले प्रतिष्ठानको कार्य सञ्चालनको लागि आवश्यकता अनुसार उपसमिति गठन गर्न सक्नेछन् ।

२४. **असल नियतले काम गरेकोमा बचाउ:** प्रतिष्ठानको पदाधिकारी तथा कर्मचारीले असल नियतले प्रतिष्ठानको हितको लागि गरेको कुनै कामको सम्बन्धमा त्यस्तो पदाधिकारी वा कर्मचारीको विरुद्ध मुद्दा चलाउने वा अन्य कुनै कानूनी कारबाही गरिने छैन ।

२५. **प्रदेश सरकारसँग सम्पर्क:** प्रतिष्ठानले प्रदेश सरकारसँग सम्पर्क राख्दा मन्त्रालय मार्फत राख्नेछ ।

२६. **वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन:** (१) कार्यकारी निर्देशकले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले दुई महिनाभित्र प्रतिष्ठानको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन कार्यकारी समिति समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) कार्यकारी समितिले उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त प्रतिवेदन उपर आवश्यक छलफल गरी सभामा पेश गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम प्राप्त प्रतिवेदन सभाले आवश्यक छलफल गरी सार्वजनिक गर्नेछ।

२७. स्वीकृति लिनु पर्ने: प्रतिष्ठानले कुनै कार्य गर्दा प्रदेश सरकारलाई दीर्घकालीन थप आर्थिक व्ययभार पर्ने भएमा प्रदेश सरकारको स्वीकृति लिनु पर्नेछ।
२८. नियम, कार्यविधि तथा मापदण्ड बनाउने अधिकार: (१) यो ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न प्रदेश सरकारले आवश्यक नियम बनाउन सक्नेछ।

आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश